

Położna

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Szczecinie

ul. A. Mickiewicza 41

70-383 Szczecin

tel. 91 42 56 126, 91 42 56 128

fax 91 42 56 125

e-mail: cipkz-szczecin@wup.pl

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Koszalinie

ul. Słowiańska 15A (IV piętro)

75-846 Koszalin

tel. 94 342 66 93, 346-25-37, 344-50-50

tel./fax 344-50-43

e-mail: cipkz-koszalin@wup.pl

Położna

Zawód położnej jest zawodem samodzielnym z bogatą historią i tradycjami zawodowymi, wymagającymi ciągłego i ustawicznego kształcenia.

Zadania i czynności robocze

Wykonywanie zawodu położnej polega na udzielaniu przez osobę posiadającą wymagane kwalifikacje, potwierdzone odpowiednimi dokumentami, świadczeń zdrowotnych, a w szczególności świadczeń pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych oraz promocji zdrowia, w zakresie opieki nad kobietą, kobietą ciężarną, rodzącą i położnicą oraz noworodkiem.

Położna to jeden z najstarszych zawodów świata. Wiele osób uważa go za swego rodzaju misję. Głównym celem jej pracy jest obserwacja, pielęgnacja i udział w leczeniu kobiet ciężarnych oraz chorych ginekologicznie.

Do głównych zadań położnej należy troska o zdrowie kobiety w każdym okresie jej życia polegająca na prowadzeniu działalności edukacyjno-zdrowotnej a także wsparcie i pomoc przyszłym matkom. Ponadto: przygotowanie kobiety do porodu, odebranie porodu samodzielnie lub asystując lekarzowi, sprawowanie opieki nad matką i dzieckiem w pierwszych tygodniach po porodzie.

Położna musi posiadać wiedzę zarówno teoretyczną jak i praktyczną z zakresu położnictwa, ginekologii, pediatrii. Zdobytą wiedzę musi wciąż pogłębiać i aktualizować. Przykładem zmian, jakie zachodzą w tej dziedzinie są rodzaje porodów, gdzie obok klasycznych doszły w ostatnich kilkunastu latach np. porody w wodzie.

W myśl obowiązujących przepisów położna to samodzielny zawód. W praktyce oznacza to, że położna może udzielać świadczeń zdrowotnych, szczególnie leczniczych, bez zlecenia lekarskiego. Zwiększenie uprawnień wynika z wyższego poziomu wykształcenia i większej wiedzy położnych. Przepisy znowelizowanej ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej dopuszczają po uzyskaniu zezwolenia okręgowej izby pielęgniarek i położnych wykonywanie indywidualnej praktyki położnej. Warunkiem otrzymania takiego pozwolenia jest prawo wykonywania zawodu i co najmniej 2 lata praktyki oraz specjalizacja.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy

Położna pracuje w różnych miejscach. Zazwyczaj są to przychodnie, kliniki, szpitale. W niektórych przypadkach mogą to być też mieszkania prywatne. W związku z tym istnieje pewna uciążliwość wynikająca z konieczności długiego przebywania w określonym miejscu (np. na sali porodowej, mieszkaniu prywatnym) i w określonych warunkach. Podobnie jak inni pracownicy służby zdrowia tak i położne są narażone na zwiększone ryzyko zakażeń chorobami zakaźnymi, głównie wirusowym zapaleniem wątroby oraz wirusem HIV.

społeczne środowisko pracy

Położna część obowiązków wykonuje samodzielnie i indywidualnie, jednak często (np. przy porodzie) działa w ramach zespołu. Z tego powodu musi potrafić współdziałać z innymi ludźmi. Ze względu na specyfikę zawodu położna ma stały kontakt z ludźmi. Kontakty z ludźmi są więc w zawodzie położnej bardzo intensywne, niezastąpione, ale niosące ze sobą również ryzyko powstawania konfliktów. Wynika ono ze stanu zdrowia pacjentki, metod leczenia i pielęgnowania, a także zaufania do personelu medycznego i jego akceptacji.

organizacyjne środowisko pracy

Położna pracuje około 3-6 godzin dziennie. Godziny pracy położnej są zmienne i zależą od systemu pracy danej placówki. Praca odbywa się w dni powszednie i święta, w dzień i w nocy. Nie wymaga wyjazdów służbowych. Ubiór, a raczej "mundur" położnej wyróżnia się doborem fasonu, estetyką i schludnością.

W godzinach pracy położna nosi na głowie czepek - symbol pielęgniarstwa, dodający dumy, a także urody. Funkcje i podległość organizacyjna w tym zawodzie zależą od wielkości zakładu, w którym położna jest zatrudniona. W dużej placówce czy oddziale szpitalnym położna może pełnić rolę przełożonego, który kieruje pracą, albo podwładnego. W przypadku pracy środowiskowej może pracować bez zależności organizacyjnych, czyli samodzielnie.

Wymagania psychologiczne

Położna musi potrafić nawiązać kontakt z pacjentką. Położną może być osoba, która z jednej strony jest odporna psychicznie, z drugiej wrażliwa na ból i cierpienie kobiety. Powinna ją

cechować opiekuńczość i gotowość niesienia pomocy, a także cierpliwość, dokładność i operatywność. Ponadto istotne są: odporność na stres, umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach, sprawność manualna, siła fizyczna, odporność na zmęczenie. Nie bez znaczenia jest też takt i odpowiedzialność moralna, bo położna dziś to niemal lekarz.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Praca położnej generalnie zalicza się do prac lekkich. Niezbędna w tym zawodzie jest sprawność fizyczna zarówno układu stawowego, jak i mięśniowego. Bardzo pożądaną cechą jest zdolność koordynacji wzrokowo-słuchowo-węchowej (w celu prowadzenia wnikliwej obserwacji).

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie w Polsce można uzyskać kwalifikacje położnej po ukończeniu szkoły pomaturalnej lub wyższej uczelni. Ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej stanowi, że położna uzyskuje kwalifikacje zawodowe po ukończeniu szkoły położnych. Jest to placówka prowadząca kształcenie w formie jednolitych studiów magisterskich lub uzupełniających oraz studiów zawodowych. Szkoły wyższe kształcące położne to akademie medyczne oraz uniwersytety i wyższe szkoły zawodowe. Kształcenie w szkole położnych trwa co najmniej 3 lata i obejmuje 4600 godzin kształcenia zawodowego, w tym kształcenie kliniczne powinno stanowić co najmniej jedną drugą, a zajęcia teoretyczne co najmniej jedną trzecią wymiaru kształcenia.

Absolwent policealnej szkoły położnych uzyskuje tytuł zawodowy położnej, po ukończeniu studiów zawodowych - tytuł zawodowy licencjata położnictwa, a po ukończeniu studiów magisterskich - tytuł magistra położnictwa.

Każda położna, zamierzająca wykonywać wyuczony zawód, ma obowiązek zapisania się do Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych. Po ukończeniu szkoły, w celu uzyskania prawa wykonywania zawodu jest zobowiązana do odbycia 12-miesięcznego stażu podyplomowego w zakładzie opieki zdrowotnej. Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych w porozumieniu z marszałkiem województwa kieruje do odbycia stażu na obszarze swojego działania położne, którym przyznała ograniczone prawo wykonywania zawodu i które wpisała na listę członków izby. Po ukończeniu stażu i otrzymaniu odpowiedniego zaświadczenia od Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych uzyskuje prawo do samodzielnego wykonywania zawodu. Dopiero wówczas może starać się o zatrudnienie w swoim zawodzie.

Zawód położnej może wykonywać osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu stwierdzone przez Okręgową Radę Pielęgniarek i Położnych.

Położna ma obowiązek stałego aktualizowania swojej wiedzy i umiejętności zawodowych oraz prawo do doskonalenia zawodowego w różnych rodzajach kształcenia podyplomowego: szkolenie specjalizacyjne (specjalizacja ma na celu uzyskanie przez położną specjalistycznych kwalifikacji dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia oraz tytułu specjalisty w tej dziedzinie), kursy kwalifikacyjne (kurs kwalifikacyjny ma na celu uzyskanie przez położną specjalistycznych kwalifikacji do udzielania określonych świadczeń zdrowotnych wchodzących w zakres dziedziny

mającej zastosowanie w ochronie zdrowia), kursy specjalistyczne (kurs specjalistyczny ma na celu uzyskanie przez położną kwalifikacji do wykonywania określonych czynności zawodowych przy udzielaniu świadczeń pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych lub rehabilitacyjnych, kursy doszkalające (kurs doszkalający ma na celu pogłębienie i aktualizację wiedzy i umiejętności zawodowych położnej). Kształcenie podyplomowe może być prowadzone w trybie dziennym, wieczorowym, zaocznym lub mieszanym.

Położna po odbyciu specjalizacji i zdaniu egzaminu państwowego uzyskuje tytuł specjalisty w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia. Egzamin ten przeprowadza Państwowa Komisja Egzaminacyjna powołana przez ministra właściwego do spraw zdrowia na wniosek dyrektora Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych.

Możliwości zatrudnienia oraz płace

Położna może podjąć pracę głównie w szpitalach i klinikach na oddziałach położniczych i ginekologicznych, rzadziej w przychodniach. Pracę może też znaleźć w sanatoriach z oddziałami położniczymi. Może także działać samodzielnie otwierając indywidualną praktykę położniczą, doradzając i prowadząc profilaktykę na rzecz kobiet. Pensja położnej jest nieco większa niż w przypadku pielęgniarki. Na początku pensja jest na poziomie najniższego wynagrodzenia krajowego. Na ostateczny kształt pensji mają wpływ przepracowane nadgodziny oraz liczba zabiegów, przy których asystowała położna. Lepiej płatna jest praca w prywatnych szpitalach i klinikach.

Zawody pokrewne

Inne nazwy zawodu: nie występują

- pielęgniarka
- felczer

Źródła:

- Przewodnik po zawodach, wydanie II; www.psz.praca.gov.pl; www.stat.gov.pl; www.pracuj.pl; www.wynagrodzenia.pl

Materiał opracowany przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Filii WUP w Koszalinie